มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์
เลขรับ ๔๓๘๓
วันที่ ๒๓ ก.ย. ๒๕๖๙
เวลา ๑๓:๕๕

ที่ ศวพ. 270/2569

ศูนย์วิจัยและสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDG Move)
เลขที่ 2 ถนนพระจันทร์ แขวงพระบรมมหาราชวัง
เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร 10200

วันที่ 9 กันยายน 2569

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมงานเวทีประชุมวิชาการสาธารณะเครือข่ายวิชาการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนประเทศไทยครั้งที่ 3 ประจำปีพุทธศักราช 2569

เรียน อธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

สิ่งที่แนบมาด้วย: เอกสารแนวคิดการจัดเวทีประชุมวิชาการสาธารณะฯ

เนื่องด้วยเครือข่ายวิชาการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนประเทศไทย (Sustainable Development SolutionNetwork Thailand - SDSN Thailand) โดย ศูนย์วิจัยและสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDG Move) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์จัดงาน “เวทีประชุมวิชาการสาธารณะเครือข่ายวิชาการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนประเทศไทย ประจำปีพุทธศักราช 2569 ” (SDSN Thailand Public Forum 2026) วันที่ 3 พฤศจิกายน พ.ศ. 2569 ณ ห้องประชุม Auditorium (ห้อง 2014) ชั้น 2 อาคารเรียนและปฏิบัติการรวม (อาคารปิยชาติ 2) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ภายใต้แนวคิด “Thailand Beyond 2030: Transforming Pathways to Sustainable Development”

การจัดงานดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นพื้นที่สำหรับการสนทนาระดับชาติเกี่ยวกับทิศทางการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทยในช่วงหลังปี ค.ศ. 2030 โดยร่วมกันสำรวจแนวทางที่ประเทศไทยจะเสริมสร้างรากฐานและเส้นทางการเปลี่ยนผ่านที่จำเป็น เพื่อรักษาความก้าวหน้าให้ต่อเนื่องไปได้ไกลกว่ากรอบเป้าหมาย SDGs ในปัจจุบัน ผ่าน 4 มิติหลัก ได้แก่ (1) จากความรู้สู่การลงมือทำร่วมกัน (From Knowledge to Collective Action), (2) สร้างการเปลี่ยนผ่านที่เป็นธรรม (MakingTransformation Just), (3) บ่มเพาะวัฒนธรรมแห่งการพัฒนาที่ยั่งยืน (Cultivating a Culture of Sustainable Development) และ (4) วางรากฐานความยั่งยืนผ่านกลไกและพลังของพื้นที่ (Anchoring Sustainable Development)พร้อมทั้งพิจารณานัยสำคัญของแต่ละมิติที่มีต่อทิศทางการพัฒนาประเทศไทยในช่วงหลังปี ค.ศ. 2030 ตลอดจนเพื่อสร้างมุมมอง คำถาม และข้อเสนอแนะ ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบ และต่อยอดผ่านการจัดประชุม การนำเสนอและการสนทนาร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของ SDSN Thailand ต่อไป

ด้วยวัตถุประสงค์ดังกล่าวข้างต้น และเนื่องด้วยหน่วยงานของท่านมีบทบาทเกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนคณะผู้จัดงานจึงใคร่ขอเรียนเชิญผู้แทนจากหน่วยงานของท่านเข้าร่วมงานดังกล่าว เพื่อร่วมแลกเปลี่ยนความคิดและข้อมูลกับหน่วย

หมายเลขอ้างอิง ๑๙๐๑๑NSQQ๒๗๙๔๗๔
URL https://esaraban.vru.ac.th/archive/identityTags

งานและผู้แทนจากภาคส่วนต่างๆเพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์และสังเคราะห์เป็นแนวทางและข้อเสนอเชิงนโยบายในการเร่งรัดการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทยก่อนหมดวาระปี 2030 อีกทั้งร่วมเสนอแนวทางในการขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทยหลังปี 2030 ในวันที่ 3 พฤศจิกายน พ.ศ. 2569 ณ ห้องประชุม Auditorium (ห้อง 2014) ชั้น 2 อาคารเรียนและปฏิบัติการรวม (อาคารปิยชาติ 2) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต โดยขอเชิญผู้แทน จากหน่วยงานท่าน เข้าร่วมงานไม่เกิน 2 ท่าน ทั้งนี้ ไม่มีค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมงาน

ท่านสามารถศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการประชุม จากเอกสารแนวคิดการจัดเวทีประชุมวิชาการสาธารณะฯ และขอความกรุณาลงทะเบียนเข้าร่วมงานผ่านลิงก์ https://forms.gle/3fsKwKnKKwjsHCRi7 หรือผ่านการสแกนคิวอาร์โค้ดที่อยู่ด้านล่างเอกสาร ภายในวันพฤหัสบดีที่ 22 ตุลาคม 2569

หากต้องการติดต่อสอบถามเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ ผู้ประสานงาน คุณอรุษา ปัญญากดแก้ว อีเมล์arusa.p@sdgmove.com เบอร์ติดต่อ 081-8849163 หรือคุณชนัญชิดา กองแก้ว อีเมล์ chananchida.g@sdgmove.com เบอร์ติดต่อ 062-4676741

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชล บุนนาค)

ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

สแกนเพื่อลงทะเบียนเข้าร่วมงาน

หมายเลขอ้างอิง ๑๙๐๑๑NSQQ๒๗๙๔๗๔
URL https://esaraban.vru.ac.th/archive/identityTags

เอกสารแนวคิดการจัดงาน

เวทีสาธารณะเครือข่ายวิชาการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนประเทศไทย ประจำปี 2569
SDSN Thailand Public Forum 2026

Thailand Beyond 2030: Transforming Pathways
to Sustainable Development

3 พฤศจิกายน 2026
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ศูนย์รังสิต)

ความเป็นมา

วาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. 2030 และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ได้เป็นกรอบร่วมสำหรับประเทศไทยและประชาคมระหว่างประเทศในการขับเคลื่อนความเป็นอยู่ที่ดีของมนุษย์ การมีส่วนร่วมอย่างทั่วถึงทางสังคม ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตาม เมื่อปี 2030 ใกล้เข้ามา ความท้าทายไม่ได้มีเพียงการเร่งความก้าวหน้าเพื่อบรรลุเป้าหมาย SDGs ที่ยังเหลืออยู่เท่านั้น แต่ยังรวมถึงการทำให้มั่นใจว่าการพัฒนาที่ยั่งยืนจะสามารถดำเนินต่อไปในฐานะพันธสัญญาระยะยาวของสังคม แม้พ้นช่วงเวลาของกรอบการพัฒนาระดับโลกในปัจจุบันไปแล้ว

ประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่ช่วงเวลานี้ท่ามกลางการเปลี่ยนผ่านที่ลึกซึ้งและเชื่อมโยงกัน ทั้งการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและแรงกดดันต่อระบบนิเวศ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร การพลิกผันทางเทคโนโลยี ความไม่แน่นอนทางภูมิรัฐศาสตร์ ความเหลื่อมล้ำ รูปแบบการทำงานและการผลิตที่เปลี่ยนแปลงไป ตลอดจนการเปลี่ยนผ่านสู่เศรษฐกิจคาร์บอนต่ำ ปัจจัยเหล่านี้กำลังปรับเปลี่ยนบริบทของการตัดสินใจด้านการพัฒนา ความท้าทายดังกล่าวไม่อาจรับมือได้ด้วยเป้าหมาย ภาคส่วน สถาบัน หรือโครงการระยะสั้นใดเพียงลำพัง แต่ต้องอาศัยแนวทางที่บูรณาการมากขึ้น ซึ่งสามารถตอบสนองต่อความซับซ้อน ความไม่แน่นอน และธรรมชาติที่เชื่อมโยงกันของการพัฒนาที่ยั่งยืน

ดังนั้น คำถามเรื่อง “Beyond 2030” จึงไม่ได้จำกัดอยู่เพียงว่ากรอบใดอาจเข้ามาสืบต่อจาก SDGs แต่ในระดับพื้นฐานยิ่งกว่านั้น คือคำถามว่าประเทศไทยควรขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืนอย่างไรในโลกที่กำลังเปลี่ยนแปลง และศักยภาพ สถาบัน ความสัมพันธ์ และเส้นทางการเปลี่ยนผ่านใดที่จำเป็นต้องได้รับการเสริมสร้างตั้งแต่วันนี้ เพื่อให้ความก้าวหน้าดำเนินต่อไปในอนาคต แม้ยังคงจำเป็นต้องเร่งและเสริมความเข้มแข็งของการดำเนินงานตาม SDGs ไปจนถึงปี 2030 แต่ในขณะเดียวกันก็จำเป็นต้องเริ่มต้นการสนทนาในวงกว้างยิ่งขึ้นเกี่ยวกับรากฐานของการพัฒนาที่ยั่งยืนที่ก้าวพ้นกรอบปัจจุบัน

ในฐานะส่วนหนึ่งของความพยายามดังกล่าว SDSN Thailand กำลังขับเคลื่อนกระบวนการสนทนาและชุดการประชุมเชิงปฏิบัติการ Beyond 2030 เพื่อรวบรวมมุมมองจากวิทยาศาสตร์ นโยบาย การปฏิบัติ และสังคม มาร่วมกันพิจารณาประสบการณ์การพัฒนาของประเทศไทย ความท้าทายที่กำลังก่อตัว อนาคตทางเลือก และเส้นทางการเปลี่ยนผ่านที่เป็นไปได้ แทนที่จะมองวาระหลังปี 2030 เป็นเพียงการหารือเกี่ยวกับชุดเป้าหมายใหม่ กระบวนการนี้มุ่งสำรวจว่าการพัฒนาที่ยั่งยืนในตัวมันเองจะสามารถได้รับการทำความเข้าใจ เอื้อให้เกิดขึ้น นำไปปฏิบัติ และธำรงไว้ในระยะยาวได้อย่างมีประสิทธิผลมากขึ้นอย่างไร

เวทีสาธารณะ SDSN Thailand Public Forum 2026 ภายใต้หัวข้อ “Thailand Beyond 2030: Transforming Pathways to Sustainable Development” เวทีจะเปิดการสนทนาเกี่ยวกับประเด็นสำคัญของวาระการพัฒนาหลังปี 2030 ผ่านแนวคิด 4 เสาหลักที่เชื่อมโยงกัน ซึ่งมุ่งตอบเงื่อนไขพื้นฐานของการเปลี่ยนผ่าน ได้แก่ การเชื่อมโยงความรู้กับการลงมือทำร่วมกัน, การทำให้

หมายเลขอ้างอิง ๑๙๐๑๑NSQQ๒๗๙๔๗๔
URL https://esaraban.vru.ac.th/archive/identityTags

มั่นใจว่าการเปลี่ยนผ่านเกิดขึ้นอย่างเป็นธรรม, การบ่มเพาะคุณค่า ศักยภาพ และพลังในการลงมือสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืน และการสร้างรากฐานเชิงสถาบันและเชิงพื้นที่ที่สามารถธำรงการเปลี่ยนแปลงไว้ได้ในระยะยาว

เสาหลักทั้ง 4 นี้ไม่ได้มีเจตนาที่จะกำหนดขอบเขตทั้งหมดของวาระหลังปี 2030 ของประเทศไทย แต่ทำหน้าที่เป็นมุมมอง 4 ด้านที่เกื้อหนุนกันสำหรับพิจารณาว่าการเปลี่ยนผ่านสามารถเกิดขึ้นได้อย่างไร และต้องอาศัยสิ่งใดเพื่อทำให้การเปลี่ยนผ่านนั้นดำรงอยู่ได้ ข้อค้นพบและมุมมองที่เกิดขึ้นจากเวทีจะมีส่วนต่อยอดไปสู่ชุดการประชุมเชิงปฏิบัติการ Beyond 2030 ที่ดำเนินต่อเนื่องไปจนถึงปี 2027 ซึ่งคำถามเหล่านี้จะได้รับการสำรวจในเชิงลึกยิ่งขึ้นควบคู่กับความท้าทายสำคัญด้านการพัฒนาของประเทศไทย ฉากทัศน์อนาคต และลำดับความสำคัญของการเปลี่ยนผ่าน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นพื้นที่สำหรับการสนทนาระดับชาติเกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทยหลังปี 2030 โดยสำรวจว่าประเทศไทยจะสามารถเสริมสร้างรากฐานและเส้นทางการเปลี่ยนผ่านที่จำเป็นต่อการธำรงความก้าวหน้าให้ก้าวพ้นกรอบ SDGs ในปัจจุบันได้อย่างไร
2. เพื่อสำรวจมิติที่เอื้อต่อการเปลี่ยนผ่านสู่ความยั่งยืน 4 ด้าน ได้แก่ ความรู้และการลงมือทำร่วมกัน ความเป็นธรรมและการมีส่วนร่วมอย่างทั่วถึง คุณค่าและศักยภาพของสังคม และรากฐานเชิงสถาบันและเชิงพื้นที่ พร้อมทั้งพิจารณานัยของมิติเหล่านี้ต่อการพัฒนาของประเทศไทยหลังปี 2030
3. เพื่อสร้างมุมมอง คำถาม และข้อเสนอ ซึ่งสามารถใช้เป็นข้อมูลและได้รับการพัฒนาต่อยอดผ่านการจัดประชุม นำเสนอ และการสนทนากับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของ SDSN Thailand

4 แนวคิด 4 เสาหลักสำหรับการจัดประชุม Beyond 2030

การเปลี่ยนผ่านไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนหลังปี 2030 จะต้องอาศัยมากกว่าการระบุความท้าทายที่มีลำดับความสำคัญหรือการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาใหม่ แต่ยังต้องเสริมสร้างเงื่อนไขที่เอื้อให้การเปลี่ยนผ่านเกิดขึ้น มีความทั่วถึง และดำรงอยู่ได้ในระยะยาว ดังนั้น เวทีสาธารณะ SDSN Thailand ประจำปี 2026 จึงสำรวจแนวคิดเสาหลักที่เชื่อมโยงกัน 4 ประการ ซึ่งสามารถสนับสนุนประเทศไทยในการนำทางผ่านเส้นทางการเปลี่ยนผ่านที่แตกต่างกัน ได้แก่ การเชื่อมโยงความรู้กับการลงมือทำร่วมกัน การทำให้มั่นใจว่าการเปลี่ยนผ่านเป็นธรรม การบ่มเพาะคุณค่า ศักยภาพ และพลังในการลงมือทำที่จำเป็นต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน และการสร้างรากฐานเชิงสถาบันและเชิงพื้นที่เพื่อการเปลี่ยนแปลงระยะยาว

เสาหลักเหล่านี้ถูกกำหนดให้เป็นกรอบมุมมองที่ใช้ข้ามประเด็น มากกว่าจะเป็นภาคส่วนหรือความท้าทายด้านการพัฒนาที่แยกออกจากกัน โดยสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการเปลี่ยนผ่านสำคัญที่ประเทศไทยกำลังเผชิญ ซึ่งรวมถึงการศึกษาและความเหลื่อมล้ำ สุขภาพและการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร พลังงานและอุตสาหกรรม อาหารและระบบธรรมชาติ เมืองและชุมชน และการเปลี่ยนผ่านทางดิจิทัล เพื่อสำรวจไม่เพียงแต่ว่าอะไรจำเป็นต้องเปลี่ยนผ่าน แต่ยังรวมถึงว่าการเปลี่ยนผ่านนั้นจะได้รับการเอื้อให้เกิดขึ้นและธำรงไว้ได้อย่างไร

<u>เสาหลักที่ 1 — จากความรู้สู่การลงมือทำร่วมกัน</u>

เสริมสร้างจุดเชื่อมประสานระหว่างวิทยาศาสตร์–นโยบาย–สังคมเพื่อการเปลี่ยนผ่าน: ประเทศไทยควรเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ นโยบาย สังคม และการลงมือทำร่วมกันอย่างไร เพื่อรับมือกับความท้าทายของการเปลี่ยนผ่านที่ซับซ้อนยิ่งขึ้นหลังปี 2030?

การเปลี่ยนผ่านสู่ความยั่งยืนต้องอาศัยมากกว่าการผลิตงานวิจัย ข้อมูล และหลักฐาน แต่ต้องอาศัยศักยภาพในการนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์ ประสบการณ์ด้านนโยบายและการดำเนินงาน ความรู้ท้องถิ่น และความเป็นจริงจากประสบการณ์ชีวิตมารวมเข้าด้วยกัน และแปลงรูปแบบความรู้ที่แตกต่างเหล่านี้ไปสู่การตัดสินใจและการลงมือทำร่วมกัน เมื่อประเทศไทยเผชิญกับความท้าทายที่ซับซ้อน

หมายเลขอ้างอิง ๑๙๐๑๑NSQQ๒๗๙๔๗๔
URL https://esaraban.vru.ac.th/archive/identityTags

และเชื่อมโยงกันมากขึ้นทั้งในช่วงมุ่งสู่และหลังปี 2030 การเสริมสร้างจุดเชื่อมประสานระหว่างวิทยาศาสตร์–นโยบาย–สังคม (Science–Policy–Society Interface: SPSI) จะมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการทำความเข้าใจปัญหาอย่างเป็นระบบ การนำทางท่ามกลางความไม่แน่นอน การระบุอนาคตที่เป็นไปได้ และการปรับนโยบายและการดำเนินงานเมื่อเงื่อนไขต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงไป

เสาหลักนี้สำรวจว่าประเทศไทยจะสามารถเปลี่ยนจากระบบความรู้ที่กระจัดกระจาย การถ่ายทอดความรู้ทางเดียว และการปรึกษาหารือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นครั้งคราว ไปสู่การร่วมผลิตความรู้ การมีส่วนร่วมอย่างมีความหมาย การตัดสินใจที่ใช้หลักฐานประกอบ และการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องได้อย่างไร นอกจากนี้ยังพิจารณาว่าเทคโนโลยีดิจิทัล ระบบข้อมูล การมองอนาคต และโครงสร้างพื้นฐานด้านความรู้รูปแบบใหม่ จะสามารถเสริมสร้างความเชื่อมโยงระหว่างความรู้กับการลงมือทำได้อย่างไร ขณะเดียวกันก็ทำให้มั่นใจว่ามุมมองและประสบการณ์ที่หลากหลายได้รับการสะท้อนอยู่ในกระบวนการ

<u>เสาหลักที่ 2 — สร้างการเปลี่ยนผ่านที่เป็นธรรม</u>

ความเป็นธรรม และการมีส่วนร่วมอย่างทั่วถึง คือหัวใจของการเปลี่ยนผ่าน: ประเทศไทยจะทำให้การเปลี่ยนผ่านหลังปี 2030 ไม่เพียงมีประสิทธิผลและยั่งยืน แต่ยังเป็นธรรม ทั่วถึง และได้รับการกำหนดทิศทางโดยผู้ที่ชีวิตและการดำรงชีพได้รับผลกระทบอย่างไร?

การเปลี่ยนผ่านครั้งใหญ่ย่อมสร้างทั้งโอกาสและความปั่นป่วนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ประโยชน์ ต้นทุน และความเสี่ยงจากการเปลี่ยนผ่านเหล่านี้แทบไม่เคยกระจายอย่างเท่าเทียมทั่วทั้งสังคม เมื่อประเทศไทยนำทางการเปลี่ยนผ่านด้านพลังงาน เทคโนโลยี อุตสาหกรรม เมือง ระบบอาหาร การศึกษา การจ้างงาน และด้านอื่น ๆ ทั้งในช่วงมุ่งสู่และหลังปี 2030 คำถามสำคัญจึงไม่ได้มีเพียงว่าการเปลี่ยนผ่านเกิดขึ้นหรือไม่ แต่รวมถึงว่าการเปลี่ยนผ่านเกิดขึ้นอย่างไร ใครมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทาง ใครได้รับประโยชน์ และใครบ้างที่อาจถูกทิ้งไว้ข้างหลัง

เสาหลักนี้วางความเป็นธรรมและการมีส่วนร่วมอย่างทั่วถึงไว้เป็นหลักการที่ครอบคลุมทุกมิติของการเปลี่ยนผ่าน โดยสำรวจว่าจะสามารถบูรณาการความเสมอภาค การมีส่วนร่วมอย่างมีความหมาย การคุ้มครองทางสังคม การเข้าถึงโอกาส และการกระจายต้นทุนและผลประโยชน์ เข้าไว้ในการออกแบบและการดำเนินเส้นทางการเปลี่ยนผ่านได้อย่างไร

สำหรับเวทีสาธารณะประจำปี 2026 การเปลี่ยนผ่านพลังงานที่เป็นธรรมของประเทศไทย (Just Energy Transition) จะทำหน้าที่เป็นกรณีศึกษาหลักสำหรับการพิจารณาคำถามที่กว้างขึ้นนี้ การเปลี่ยนผ่านไปสู่ระบบพลังงานที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์แสดงให้เห็นว่า การเปลี่ยนผ่านทางเทคโนโลยีและเศรษฐกิจจำเป็นต้องได้รับการพิจารณาควบคู่ไปกับการจ้างงาน ความสามารถในการจ่าย การพัฒนาทักษะใหม่ ผลกระทบต่อเศรษฐกิจท้องถิ่น การมีส่วนร่วมของชุมชน การแบ่งปันผลประโยชน์ และความพร้อมของสถาบัน บทเรียนจากการเปลี่ยนผ่านพลังงานที่เป็นธรรมสามารถช่วยให้เห็นชัดขึ้นถึงคำถามที่กว้างกว่าเกี่ยวกับความหมายของการทำให้การเปลี่ยนผ่านเป็นธรรมตลอดทั้งวาระหลังปี 2030 ของประเทศไทย

<u>เสาหลักที่ 3 — บ่มเพาะวัฒนธรรมแห่งการพัฒนาที่ยั่งยืน</u>

สร้างคุณค่า ศักยภาพ และพลังในการลงมือทำเพื่อการเปลี่ยนผ่าน: คุณค่า ศักยภาพ รูปแบบการเรียนรู้ และโอกาสในการมีส่วนร่วมแบบใด ที่จะทำให้ผู้คนและสังคมเกิดความเข้าใจ สามารถร่วมนำทาง และร่วมกำหนดการเปลี่ยนผ่านสู่ความยั่งยืนหลังปี 2030?

การพัฒนาที่ยั่งยืนไม่อาจพึ่งพาเพียงกรอบระหว่างประเทศ นโยบายของรัฐบาล ยุทธศาสตร์ของสถาบัน หรือโครงการรายโครงการเท่านั้น เพื่อให้การเปลี่ยนผ่านดำรงอยู่ได้หลังปี 2030 ความยั่งยืนจำเป็นต้องกลายเป็นส่วนหนึ่งของวิธีที่ผู้คนทำความเข้าใจโลก ตัดสินใจ ทำงานร่วมกับผู้อื่น มีส่วนร่วมในสังคม และจินตนาการถึงอนาคตมากยิ่งขึ้น สิ่งนี้ต้องอาศัยการก้าวพ้นจากเพียงการตระหนักรู้เรื่องการพัฒนาที่ยั่งยืน ไปสู่การบ่มเพาะคุณค่า สมรรถนะ ศักยภาพ และพลังในการลงมือทำที่ทำให้ผู้คนสามารถมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในการเปลี่ยนผ่าน

หมายเลขอ้างอิง ๑๙๐๑๑NSQQ๒๗๙๔๗๔
URL https://esaraban.vru.ac.th/archive/identityTags

เสาหลักนี้สำรวจรากฐานด้านมนุษย์และสังคมของการพัฒนาที่ยั่งยืน การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Education for Sustainable Development: ESD) เป็นเส้นทางสำคัญในการพัฒนารากฐานเหล่านี้ ผ่านการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลง การคิดเชิงระบบ การคิดเชิงอนาคต การสะท้อนคิดเชิงวิพากษ์ การทำงานร่วมกัน และการเรียนรู้จากประสบการณ์ อย่างไรก็ตาม การบ่มเพาะวัฒนธรรมแห่งการพัฒนาที่ยั่งยืนขยายไปไกลกว่าการศึกษาในระบบ โดยยังครอบคลุมการเรียนรู้ตลอดชีวิต การปฏิบัติวิชาชีพ การมีส่วนร่วมของพลเมือง งานอาสาสมัคร การมีส่วนร่วมของชุมชน วัฒนธรรมองค์กร และแนวทางอื่น ๆ ที่ทำให้คุณค่าและแนวปฏิบัติด้านความยั่งยืนฝังอยู่ในสังคม

เมื่อมองไปสู่ยุคหลังปี 2030 ความท้าทายจึงไม่ได้มีเพียงการทำให้มั่นใจว่าผู้คนรู้เกี่ยวกับความยั่งยืน แต่คือการเสริมสร้างศักยภาพและพลังในการลงมือทำของผู้คน เพื่อให้สามารถทำความเข้าใจการเปลี่ยนแปลงที่ซับซ้อน มีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางของการเปลี่ยนแปลง และลงมือทำร่วมกันเพื่อมุ่งสู่ออนาคตที่ยั่งยืนยิ่งขึ้น

<u>เสาหลักที่ 4 — วางรากฐานความยั่งยืนผ่านกลไกและพลังของพื้นที่</u>

สร้างรากฐานเชิงสถาบันและเชิงพื้นที่เพื่อการเปลี่ยนผ่านระยะยาว: ประเทศไทยจะสามารถสร้างรากฐานเชิงสถาบันและเชิงพื้นที่ที่ทำให้การพัฒนาที่ยั่งยืนฝังอยู่ในระบบ และธำรงการเปลี่ยนผ่านร่วมกันให้ก้าวพ้นจากการดำเนินงานระดับโครงการ หรือ วงจรนโยบายในปัจจุบันได้อย่างไร?

การเปลี่ยนผ่านสู่ความยั่งยืนต้องอาศัยกลไกและสถาบันที่สามารถรักษาความรู้ ความเป็นหุ้นส่วน ทรัพยากร ศักยภาพ และการลงมือทำร่วมกันไว้ได้อย่างต่อเนื่อง โครงการริเริ่มด้านความยั่งยืนจำนวนมากยังคงพึ่งพาโครงการเฉพาะ เงินทุนชั่วคราว ผู้นำบางคน หรือวงจรนโยบายระยะสั้น ดังนั้น การมองไปไกลกว่าปี 2030 จึงก่อให้เกิดคำถามสำคัญว่า การพัฒนาที่ยั่งยืนจะสามารถฝังอยู่ในสถาบันและพื้นที่ได้อย่างมั่นคงเพียงพอที่จะดำรงอยู่ต่อไปหลังจากโครงการริเริ่มเฉพาะสิ้นสุดลง และท้ายที่สุดก้าวพ้นกรอบ SDGs ในปัจจุบันได้อย่างไร

เสาหลักนี้สำรวจว่าศักยภาพเชิงสถาบันในระยะยาวจะสามารถผสานเข้ากับความรู้ ความสัมพันธ์ ทรัพยากร และพลังในการลงมือทำที่มีอยู่แล้วภายในพื้นที่และชุมชนได้อย่างไร โดยเน้นแนวทางที่ยึดพื้นที่เป็นฐาน ซึ่งเชื่อมโยงความมุ่งหมายด้านการพัฒนาที่ยั่งยืนระดับชาติเข้ากับความเป็นจริงในระดับท้องถิ่น และเอื้อให้ภาครัฐ มหาวิทยาลัย ชุมชน ภาคประชาสังคม ภาคธุรกิจ และผู้มีบทบาทอื่น ๆ สามารถทำงานร่วมกันเพื่อรับมือกับความท้าทายร่วมกัน
มหาวิทยาลัยเป็นตัวอย่างสำคัญของสถาบันหลักยึด (anchor institutions) เนื่องจากมีการดำรงอยู่ในพื้นที่เฉพาะอย่างต่อเนื่องในระยะยาว และมีทั้งองค์ความรู้ ทุนมนุษย์ โครงสร้างพื้นฐาน การศึกษา การวิจัย ศักยภาพในการเชื่อมประสานผู้คนและภาคส่วนต่าง ๆ และพันธกิจเพื่อสาธารณะ อย่างไรก็ตาม เสาหลักนี้ขยายขอบเขตไปไกลกว่ามหาวิทยาลัย โดยพิจารณาระบบนิเวศเชิงสถาบันและเชิงพื้นที่ในวงกว้างที่จำเป็นต่อการธำรงการเปลี่ยนผ่าน

ดังนั้น จุดเน้นจึงเปลี่ยนจากโครงการด้านความยั่งยืนรายโครงการ ไปสู่การสร้างกลไก ความเป็นหุ้นส่วน และศักยภาพในระดับพื้นที่ที่มีความคงทน และสามารถสร้างการเปลี่ยนแปลงได้อย่างต่อเนื่องในระยะยาว

เมื่อพิจารณาร่วมกัน เสาหลักทั้ง 4 เป็นกรอบที่ใช้ข้ามประเด็นสำหรับการสนทนาหลังปี 2030 ของประเทศไทย โดยตระหนักว่าการเปลี่ยนผ่านไม่ได้ขึ้นอยู่เพียงกับการระบุว่าอะไรจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลง แต่ยังขึ้นอยู่กับการเสริมสร้างวิธีที่การเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นได้แก่ ความรู้ที่นำไปสู่การลงมือทำร่วมกัน ความเป็นธรรมที่กำหนดทิศทางและการกระจายผลของการเปลี่ยนผ่าน ผู้คนที่มีคุณค่าและศักยภาพในการมีส่วนร่วมกับการเปลี่ยนแปลง และสถาบันและพื้นที่ที่สามารถธำรงการลงมือทำไว้ได้ในระยะยาว เมื่อนำไปประยุกต์ใช้กับความท้าทายสำคัญด้านการเปลี่ยนผ่านของประเทศไทย เสาหลักเหล่านี้สามารถช่วยขยับการสนทนาหลังปี 2030 จากการระบุลำดับความสำคัญด้านการพัฒนา ไปสู่การทำความเข้าใจเงื่อนไข ศักยภาพ และเส้นทางที่ทำให้การเปลี่ยนผ่านสู่ความยั่งยืนสามารถบรรลุผลและธำรงไว้ได้

หมายเลขอ้างอิง ๑๙๐๑๑NSQQ๒๗๙๔๗๔
URL https://esaraban.vru.ac.th/archive/identityTags

ผลลัพธ์ที่คาดหวัง

1. เกิดความเข้าใจร่วมกันในวงกว้างยิ่งขึ้นเกี่ยวกับความท้าทายด้านการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทย และเงื่อนไขที่เอื้อต่อการเปลี่ยนผ่านซึ่งจำเป็นสำหรับการมุ่งสู่และก้าวพ้นปี 2030
2. เกิดข้อค้นพบ คำถาม และข้อเสนอที่กำลังก่อตัวจากทั้ง 4 เสาหลัก ซึ่งสามารถใช้เป็นข้อมูลสำหรับการสนทนาและการประชุมเชิงปฏิบัติการ Beyond 2030 ในลำดับต่อไป
3. เกิดความเชื่อมโยงที่เข้มแข็งยิ่งขึ้นระหว่างภาควิทยาศาสตร์ ภาคนโยบาย ภาคธุรกิจ ภาคประชาสังคม ชุมชน เยาวชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ ที่สามารถมีส่วนร่วมในการกำหนดเส้นทางการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทยในอนาคต

กลุ่มเป้าหมาย: ผู้เข้าร่วมประมาณ 200 คน

1. ผู้กำหนดนโยบายและผู้นำภาครัฐในระดับชาติและระดับพื้นที่
2. นักวิชาการ นักวิจัย มหาวิทยาลัย และผู้นำสถาบันอุดมศึกษา
3. องค์กรภาคประชาสังคม ผู้แทนชุมชน เครือข่ายอาสาสมัคร และองค์กรภาคสังคม
4. ผู้นำเยาวชน นักศึกษา นักการศึกษา และผู้ปฏิบัติงานด้านความยั่งยืน
5. ผู้แทนภาคเอกชน ผู้มีบทบาทในภาคพลังงาน สถาบันการเงิน และกิจการเพื่อสังคม
6. องค์การระหว่างประเทศ หุ้นส่วนเพื่อการพัฒนา และเครือข่ายด้านความยั่งยืนระดับภูมิภาค

หมายเลขอ้างอิง ๑๙๐๑๑NSQQ๒๗๙๔๗๔
URL https://esaraban.vru.ac.th/archive/identityTags

กำหนดการ 3 พฤศจิกายน 2026 (อาจมีการเปลี่ยนแปลง)

เวลา	ช่วงกิจกรรม
08:30–09:30	ลงทะเบียน
09:30–10:00	พิธีเปิดและกล่าวต้อนรับ
10:00–10:40	**ปาฐกถาเปิดงาน : ประเทศไทย Beyond 2030: จากเป้าหมายระดับโลกสู่เส้นทางการเปลี่ยนผ่าน** เมื่อประเทศไทยเข้าใกล้ปี 2030 การเปลี่ยนผ่านสำคัญใดจะกำหนดอนาคตการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ และประเทศไทยควรเริ่มเตรียมพร้อมสำหรับการเปลี่ยนผ่านเหล่านั้นตั้งแต่วันนี้อย่างไร?
10:45–12:00	**การเสวนา: สร้างเงื่อนไขสู่การเปลี่ยนผ่าน Beyond 2030: อะไรคือปัจจัยสำคัญ?** ท่ามกลางความท้าทายและการเปลี่ยนผ่านสำคัญของประเทศไทย อะไรคือศักยภาพและปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ความมุ่งมั่นนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจริงและยั่งยืน?
12:00–13:00	อาหารกลางวัน
13:00–14:30	**การประชุมคู่ขนาน**
	ห้องที่ 1 — จากความรู้สู่การลงมือทำร่วมกัน **เชื่อมโยงความรู้ นโยบาย และสังคมเพื่อการเปลี่ยนผ่าน** ประเทศไทยจะเสริมสร้างการเชื่อมโยงระหว่างวิทยาศาสตร์ นโยบาย และสังคมได้อย่างไร เพื่อให้องค์ความรู้ หลักฐาน เทคโนโลยี ประสบการณ์จากการดำเนินนโยบาย ความรู้จากพื้นที่ และประสบการณ์จริงของผู้คน ถูกนำมาใช้ในการตัดสินใจและขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงร่วมกันท่ามกลางความท้าทายสำคัญของประเทศ?
	ห้องที่ 2 — สร้างการเปลี่ยนผ่านที่เป็นธรรม **ขับเคลื่อนการเปลี่ยนผ่านที่เป็นธรรมของประเทศไทยสู่อนาคตที่ยั่งยืน** การเปลี่ยนผ่านด้านพลังงานของประเทศไทยให้บทเรียนอะไรแก่เราในการออกแบบและขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญ ให้เกิดขึ้นอย่างเป็นธรรม เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม และสามารถดำเนินไปได้อย่างเหมาะสมในบริบททางเศรษฐกิจ?
	ห้องที่ 3 — บ่มเพาะวัฒนธรรมแห่งการพัฒนาที่ยั่งยืน **สร้างคุณค่า ศักยภาพ และพลังในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลง** ผู้คนและสังคมจำเป็นต้องมีคุณค่า สมรรถนะ และรูปแบบการเรียนรู้อย่างไร เพื่อให้สามารถรับมือ มีส่วนร่วม และร่วมกำหนดทิศทางการเปลี่ยนแปลงสู่ความยั่งยืนหลังปี 2030?

หมายเลขอ้างอิง ๑๙๐๑๑NSQQ๒๗๙๔๗๔
URL https://esaraban.vru.ac.th/archive/identityTags

เวลา	ช่วงกิจกรรม
	ห้องที่ 4 — วางรากฐานความยั่งยืนผ่านกลไกและพลังของพื้นที่ **สร้างรากฐานการเปลี่ยนแปลงผ่านกลไกสถาบันและพลังของพื้นที่** องค์กร ชุมชน และความร่วมมือในระดับพื้นที่ จะมีบทบาทอย่างไรในการวางรากฐานและขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงสู่ความยั่งยืนให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนหลังปี 2030?
14:30–14:45	พักรับประทานอาหารว่าง
14:45–16:15	**เวทีเสวนาปิด: จากความท้าทายของการเปลี่ยนแปลง สู่เส้นทางประเทศไทย Beyond 2030: สานต่อบทสนทนาสู่อนาคต** ประเด็นสำคัญ และความท้าทายที่ประเทศไทยควรนำไปสานต่อ เพื่อร่วมกันค้นหาเส้นทางการพัฒนาที่ยั่งยืน Beyond 2030?
16:15–16:30	การรายงานสรุปและปิดการประชุม

ผลผลิตหลังการประชุม

1) รายงานผลลัพธ์จากเวที — สังเคราะห์ข้อค้นพบสำคัญ ลำดับความสำคัญที่กำลังก่อตัว และข้อเสนอจากการประชุมเต็มคณะและการสนทนาทั้ง 4 เสาหลัก

2) เอกสารสรุปเชิงนโยบายและการสนทนา Thailand Beyond 2030 — เพื่อใช้ประกอบการสนทนาหลังปี 2030 งานวิจัย และการมีส่วนร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง

3) คลังความรู้จากเวที — เอกสารนำเสนอ เอกสารประกอบแต่ละช่วง กรณีศึกษาที่คัดเลือก และทรัพยากรความรู้อื่น ๆ จากงานประชุ

หมายเลขอ้างอิง ๑๙๐๑๑NSQQ๒๗๙๔๗๔
URL https://esaraban.vru.ac.th/archive/identityTags

หมายเลขอ้างอิง ๑๙๐๑๑NSQQ๒๗๙๔๗๔
URL https://esaraban.vru.ac.th/archive/identityTags